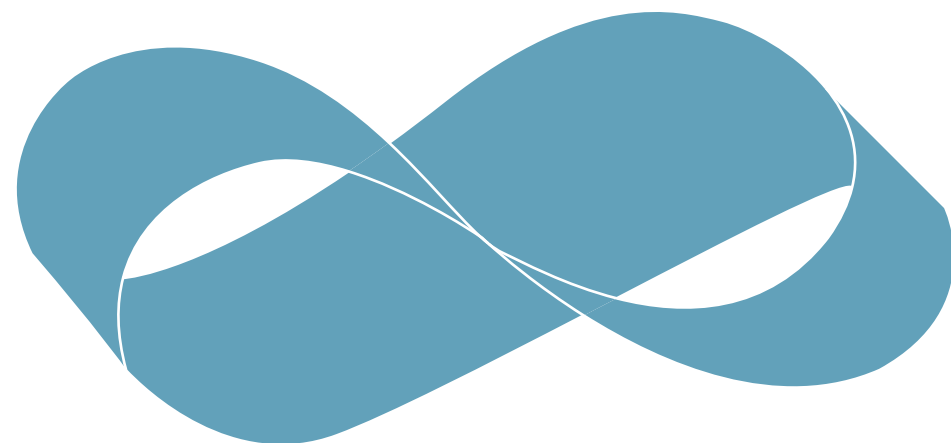

- WROCŁAWSKI -
TEATR LALEK

Bohaterowie spektaklu **MOŻE MORZE** to bardzo nietypowa para przyjaciół. Żadne z nich nie wie zbyt wiele o życiu, co wcale nie przeszkadza im w rozmyślaniu nad jego sensem i prowadzeniu prawdziwie filozoficznych* dyskusji. Chcemy Was namówić, żebyście wraz z Marchewką i Bałwanem spojrzeli na otaczający Was świat tak, jakbyście widzieli go po raz pierwszy. Spróbujmy wspólnie zastanowić się nad sensem życia. Co to znaczy żyć? Kiedy – i gdzie – życie się zaczyna i kończy? I czy wszystko się gdzieś kończy? A jeśli koniec to początek czegoś nowego? Czy istnieją rzeczy nieskończone? Brzmi poważnie? Być może. A może (morze) to tylko zabawa? Przekonajcie się sami!

*filozofia – najprościej rzecz ujmując, nauka, która próbuje wyjaśnić świat. Filozof to ktoś, kto zadaje sobie wiele pytań o otaczającą rzeczywistość i reguły nią rządzące, i stara się sam na nie odpowiedzieć.

Zabawa 1.

MARCHEWKA

No i wiesz, otwieram drzwi, zapala się światło, ja mówię „cześć”... i cisza. No, cisza, chłopie. Jakby wszyscy pomarli. A siedzą. Patrzą na mnie i nikt się nie rusza. Stary, schiza. Pytam - co jest. Oni tylko patrzą.

Czy zastanawialiście się kiedyś, co trzeba zrobić, żeby „ożywić” to, co uważa się za nieożywalne - np. przedmioty, meble, sprzęty kuchenne? Nie trzeba do tego wcale magicznej różdżki. Z naszych doświadczeń w jasno wynika, że wystarczy... czy! Na arkuszu sztywnego papieru (brystol, blok techniczny) narysujcie kilka par oczu, przeznaczonych dla małych i dużych przedmiotów. Postarajcie się, by były nie tylko różnej wielkości, ale też wyrażały różne emocje; mogą być roześmiane, błagalne, zdziwione. Wykorzystajcie dwustronną taśmę, by przykleić wycięte z papieru oczy do wybranych przez Was przedmiotów. Spróbujcie je wykorzystać, żeby zrobić żart domownikom – wyobraźcie sobie minę kogoś, kto otworzy lodówkę i zmierzy się spojrzeniem z pomidorem!

Zabawa 2.

Wejdźcie do jednego z domowych pomieszczeń i uważnie rozejrzyjcie się dookoła. Wybierzcie wrokiem kilka otaczających Cię sprzętów i przedmiotów. Teraz wyobraźcie sobie, że w jednej chwili ożywają.

Pomyślcie:

Który z nich jest szczęśliwy / smutny / nieśmiały / pewny siebie?
Który lubi tańczyć / spać / płać figle?
Kto woli zupę pomidorową, a kto sushi?
Który nie lubi się kąpać / marzy o lataniu / wcześniej wstaje? Który jest nieszczęśliwie zakochany? W kim?
Wymyślcie własne pytania i zadajcie je domownikom.

Jak myślicie, o czym rozmawiają Wasi bohaterowie w nocy, kiedy wszyscy śpią? Poproście opiekunów, by pomogli Wam zapisać dialogi na kartce.

Zabawa 4.

MARCHEWKA

[...] Powiem ci, dawno tego nie czułem. Tego... O rany, jak by to nazwać. Nazwiesz to, Fred? Jesteś dobry w powiedzonkach. Widzisz, nie da się. No, nie wszystko trzeba nazywać, nie?

Nazwy, owszem, przydają się w codziennym życiu, ale nadmierne przywiązywanie się do nich rozleniwia wyobraźnię. Żeby ją pobudzić, warto czasami spróbować opisać coś w nietypowy sposób. Zaproś domowników do zabawy polegającej na odgadywaniu, o kim myśli Wasz przeciwnik. Mogą to być członkowie rodziny, znajomi, osoby publiczne – to zależy od Was. Ważne, by wszelkie pytania zadawane przez graczy zaczynały się od „gdyby”:

Gdyby był kolorem, to byłby...? (gracz zastanawia się, po czym wymienia kolor, który jego zdaniem najlepiej wyraża daną osobę)

Gdyby była potrawą / meblem / zwierzęciem / postacią z baśni / marką samochodu, to byłaby...?

Jeśli nie chcecie, by gra się przedłużała, możecie ustalić limit pytań.

Zabawa 3.

BAŁWAN

[...] Długo tu pani pracuje?

SALATKA GRECKA

Trzy dni. Jutro odchodzę.

BAŁWAN

Tak szybko? Dlaczego?

SALATKA GRECKA

Data ważności.

Zaproście do zabawy dorosłych. Wspólnie zajrzyjcie do domowego pojemnika na tworzywa sztuczne. Zdziwicie się, ile skarbów można w nim znaleźć.

Pomyślcie: Dlaczego te przedmioty znalazły się w koszu? Czy są zepsute? Czy po prostu przestały być potrzebne? Kiedy (i gdzie) kończy się życie przedmiotów?

Zastanówcie się, czy któraś z wyrzuconych rzeczy nie mogłaby się Wam jeszcze przydać. Co można zrobić z kubka po jogurcie, z plastikowej butelki, z szeleszczącej folii - pojemnik na kredki? Konewkę? Instrument muzyczny? Spróbujcie wymyślić jak najwięcej zastosowań dla wyrzuconych przedmiotów. Im bardziej nieoczekiwane i oryginalne (czapka dla robota / nosidełko na pomarańczę / generator hałasu), tym lepiej!

Zabawa 5.

MARCHEWKA

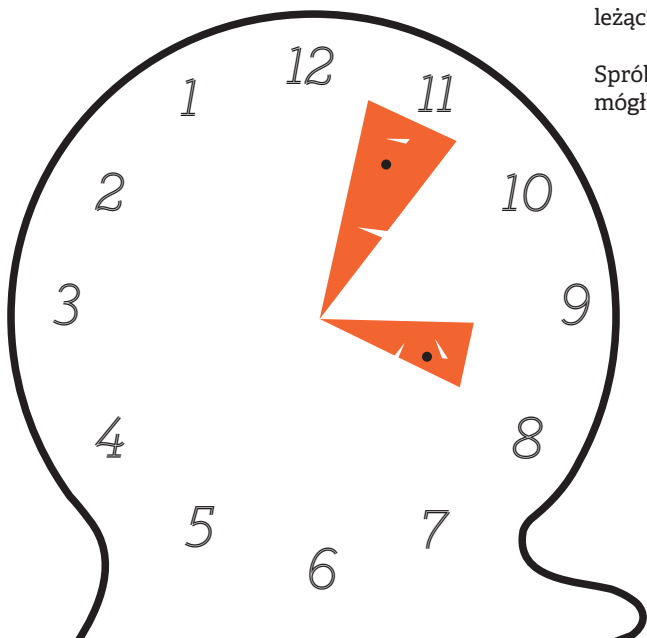
Do lodówki i na później... **BAŁWAN**

Co mówicie? [...]

MARCHEWKA

Idziemy. Pospiesz się.

Czas (podobno) upływa ze stałą prędkością. Ale być może zauważyliście, że jego odczuwanie zmienia się. Kiedy się spieszymy, biegnie bardzo szybko, kiedy na coś czekamy - nieznośnie zwalnia. Przypomnijcie sobie, jak biegnie czas, kiedy jesteście spóźnieni do przedszkola / szkoły, a jak, kiedy nie możecie doczekać się odpakowywania świątecznych lub urodzinowych prezentów. Zróbcie listę rzeczy, które chcielibyście, żeby wydarzyły się JUŻ, i drugą – takich, które zawsze chętnie odłożylibyście NA PÓZNIEJ. Jeśli nie umiecie jeszcze pisać, lista może być rysunkowa; możecie też poprosić o pomoc w jej sporządzeniu kogoś dorosłego.

Zabawa 6.

BAŁWAN

Szybuję! Czas nie istnieje!

Czy wyobrażacie sobie, jak by to było, gdyby czas zamiast iść do przodu, cofał się? Czy ludzie pojawialiby się na świecie się jako staruszkowie i stopniowo młodzieli, drzewa malały zamiast rosnać? Czy deszcz padałby z dołu do góry, a słońce wschodziło na zachodzie? Jak wtedy wyglądałoby codzienne życie człowieka?

A gdyby...

Gdyby czas zależał od wysokości nad poziomem morza (im wyżej, tym wolniej by płynął – albo odwrotnie)?

A gdyby...

Gdyby czas płynął dla każdego człowieka z różną szybkością?

A gdyby...

Gdyby czas zależał od pozycji naszego ciała? Starzelibyśmy się tylko siedząc albo leżąc? Jak wtedy wyglądałby nasz dzień?

Spróbujcie wymyślić inny sposób, w jaki mógłby upływać czas.

Zabawa 7.

MARCHEWKA

Jesteś głupi! Jesteś taki głupi! Przekłety, dumny Bałwan! Nie będziesz tu siedział i się rozpuszczał, tylko w tej chwili ruszysz te swoje przybłocone, koślawe, grubaśne trzy kulki i pójdziesz ze mną.

BAŁWAN

Dlaczego?

MARCHEWKA

Bo jeśli tu zostaniesz, to umrzesz, a ja nie pozwolę, żebyś umarł! Ty też jesteś moim najlepszym przyjacielem, ty zwariowana, brudna kupo śniegu!

Marchewka i Bałwan to dosyć nietypowa i pozornie niedobrana para przyjaciół, ale, gdy się nad tym głębiej zastanowić, łączy ich dużo więcej, niż mogłoby się wydawać.

Rozejrzyjcie się wokół siebie i zastanówcie, które z domowych sprzętów, mebli i przedmiotów mogłyby się ze sobą zaprzyjaźnić. Czy któreś wyglądają na samotne? Kto byłby dobrą parą dla starej łyżki do butów / zepsutego budzika / dziurawej rękawiczki / kosza na śmieci? Dlaczego? Ułóżcie krótkie opowiadania o początkach tych znajomości.

Zabawa 9.

BAŁWAN

Niebo płonie. To koniec czy początek?

MARCHEWKA

A jakie to ma znaczenie? I jedno, i drugie mi się podoba.

Będziecie potrzebować papieru, nożyczek i kleju albo dwustronnej taśmy klejącej, a także pomocy kogoś dorosłego. Wytnijcie z papieru wstążkę o szerokości ok. 4 cm i długości 25-30 cm. Pokolorujcie jedną z jej stron na dowolny kolor (możecie też użyć papieru o różnokolorowych stronach). Jeden z końców taśmy obróćcie o 180 stopni (czyli po prostu przewróćcie go na drugą stronę), po czym sklejcie z drugim końcem tak, by powstał okrąg. Gratulacje – właśnie wykonałście samodzielnie wstęgę Möbiusa (jej nazwa pochodzi od nazwiska niemieckiego matematyka Augusta Möbiusa, który po raz pierwszy ją opisał). Czy coś Wam ona przypomina? Zieloną wstęgę Möbiusa można znaleźć w symbolu recyklingu. Natomiast symbol nieskończoności (pozioma „ósemka”), mimo iż bardzo do wstęgi podobny, jest od niej dużo starszy.

Wyobraźcie sobie, że jesteście tak mali, że możecie zrobić sobie spacer po naszej wstążce. Spróbujcie przejść się po niej palcem albo zaznaczyć drogę ołówkiem. Gdzie się zaczęła, a gdzie skończyła Wasza wędrówka?

Teraz ponownie weźcie do ręki nożyczki i przetnijcie wstęgę Möbiusa wzdłuż na dwie części, tak by pozostała sklejona. W trakcie spróbujcie zgadnąć, jak będzie wyglądała po rozcięciu. Zapytajcie o to domowników. Już? Czy ktoś z Was odgadł? Zaskakujące, prawda? Jak to się mogło stać? Zróbcie wstęgę raz jeszcze, ale tym razem obróćcie jeden z końców o 360 stopni (czyli przekręćcie go dwukrotnie. Nigdy nie zgadniecie, co teraz się z nią stanie!

Zabawa 8.

MARCHEWKA

Morze nie ma końca.

BAŁWAN

Może ma.

Patrząc na niektóre przedmioty (książka, linijka – co jeszcze?) łatwo można stwierdzić, gdzie się zaczynają, a gdzie kończą. W przypadku innych to nie takie proste.

Rozejrzyjcie się dookoła i spróbujcie znaleźć początek i koniec rzeczy, które Was otaczają. Jak myślicie, gdzie zaczyna się, a gdzie kończy ściana / kanapa / piłka / herbata w kubku / światło lampy?

Pomyślcie: czy istnieją rzeczy, które nie mają końca ani początku? Spróbujcie je narysować!

